

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ КОМП'ЮТЕРНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Т.В.о. директора

С.С.Луценко

«25» грудня 2024 р.

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ПОРЯДОК ТА УМОВИ ОБРАННЯ

ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ

ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

У ХАРКІВСЬКОМУ КОМП'ЮТЕРНОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ

Схвалено

Методичною радою коледжу
Протокол № 4
від «18» грудня 2024 р.

Педагогічною радою коледжу
Протокол № 3
від «25» грудня 2024 р.

ЗМІСТ:

I. Загальні положення.....	3
II. Порядок реалізації права вільного вибору здобувачами освіти вибіркового навчальних дисциплін.....	4
III. Порядок формування вибіркової складової індивідуального навчального плану здобувача освіти.....	6
IV. Навчально-методичне забезпечення вибіркового навчальних дисциплін.....	8
V. Прикінцеві положення.....	9
VI. Додаток.....	9

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок та умови обрання здобувачами освіти вибіркового навчального дисциплін (далі – Положення) у Харківському комп'ютерному фаховому коледжі (далі – Коледж) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», Листа ІМЗО від 02.07.2020р., № 22.1/10-1358 «Про методичні рекомендації щодо розроблення навчальних планів та індивідуальних планів здобувачів фахової передвищої освіти», Положення про організацію освітнього процесу у ХКФК, Положення про індивідуальний навчальний план здобувача освіти у ХКФК та інших нормативних актів Коледжу.

1.2. Положення регулює основні питання щодо забезпечення реалізації здобувачем освіти освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» права на участь у формуванні індивідуального навчального плану (далі – ІНП) та вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених освітньо-професійною програмою та навчальним планом, відповідно до п.17 ч.1 ст.54 Закону України «Про фахову передвищу освіту».

1.3. Вивчення здобувачами освіти вибіркового дисциплін здійснюється згідно з Положенням про організацію освітнього процесу у ХКФК. Вони є складовою частиною навчального плану та відповідають освітньо-кваліфікаційним характеристикам фахівців галузі 12 «Інформаційні технології» (спеціальностей 121 (F2) «Інженерія програмного забезпечення» та 123 (F7) «Комп'ютерна інженерія»).

1.4. Вибіркова складова навчального плану спрямована на забезпечення можливості здобувачу освіти поглибити професійні знання в межах обраної освітньо-професійної програми та/або здобути додаткові спеціальні професійні компетентності.

Навчальні дисципліни вільного вибору здобувачів освіти (вибіркові навчальні дисципліни): надають можливість для реалізації освітніх інтересів здобувачів освіти, сприяють їх академічній мобільності, дозволяють реалізувати компетентнісний розвиток, посилюють конкурентоспроможність та підвищують їх затребуваність на ринку праці.

II. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ВІЛЬНОГО ВИБОРУ ЗДОБУВАЧАМИ ОСВІТИ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. Здобувачі освіти мають право на участь у формуванні ІНП, вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньо-професійною програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менше 10% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти.

2.1.2. Вибір дисциплін варіативної частини освітньої програми здобувач освіти здійснює при формуванні ІНП.

2.2. Реалізація вільного вибору дисциплін здобувачами освіти передбачає вибір освітніх компонентів з запропонованих Коледжем блоків дисциплін вільного вибору (елективних дисциплін) на відповідний навчальний рік.

2.2.1. Здобувач освіти обирає освітню дисципліну з кожного з запропонованих блоків вибіркових дисциплін.

2.2.2. Усі наявні для вибору блоки дисциплін з переліком освітніх компонентів кожного блоку, їх обсяг, види навчальних занять, розподіл навчального навантаження за семестрами, форми підсумкового контролю відображаються у навчальному плані.

2.2.3. Блоки вибіркових дисциплін на наступний навчальний рік можуть змінюватись.

2.3. Вибір дисциплін здобувачем освіти здійснюється шляхом подачі письмової заяви на ім'я завідувача відділення про включення до його ІНП освітніх дисциплін вільного вибору з відповідних блоків.

2.3.1. За результатами вибору здобувачів освіти формуються групи для вивчення дисциплін, складаються робочі плани навчальних дисциплін на навчальний рік.

2.3.2. Вибіркова навчальна дисципліна запроваджується за умови чисельності групи не менш як 10 осіб.

2.4. Право вибору надається усім здобувачам освіти.

2.4.1. Здобувачу освіти може бути відмовлено у реалізації його вибору і запропоновано здійснити новий (скоригований) вибір у випадку, якщо кількість

здобувачів освіти, які обрали відповідну навчальну дисципліну, є меншою за встановлені у Коледжі норми (п.2.3.2). Якщо на вивчення вибіркового дисциплін записалося менше необхідної кількості осіб, такі дисципліни вважаються не обраними, а здобувачам освіти пропонується обрати інші дисципліни з відповідних блоків, обрані іншими здобувачами освіти.

2.4.2. Якщо здобувач освіти з поважної причини (хвороба, участь в академічній мобільності, військова служба і т.д.) своєчасно не визначився з вибірково навчальними дисциплінами, він має право, надавши відповідні документи, звернутися до завідувача відділенням із заявою для запису на вивчення обраних ним дисциплін.

2.4.3. Здобувач освіти, що поновлюється на навчання в Коледжі після сесії, формує вибірково складову свого ІНП в межах вже обраних іншими здобувачами освіти курсу дисциплін.

2.4.4. Здобувач освіти, який не визначився з вибірково навчальними дисциплінами та не подав заяву у визначені цим Положенням терміни, буде включений до тих груп для вивчення вибірково дисциплін, які визначає завідувач відділення, виходячи з міркувань оптимізації кількісного складу академічних груп.

2.5. Процедура вибору здобувачами освіти навчальних дисциплін здійснюється за такими етапами:

1) Презентація запропонованих дисциплін вибірково частини навчального плану. Етап передбачає ознайомлення здобувачів освіти з порядком, термінами і особливостями запису та формування груп для вивчення вибірково дисциплін у Коледжі, а також із запропонованими блоками дисциплін вибірково частини навчального плану. Заходи даного етапу організуються завідувачами відділень, головами циклових комісій і класними керівниками академічних груп.

2) Вибір здобувачами освіти певних вибірково дисциплін на навчальний рік. Вибір підтверджується власноруч написаною здобувачем освіти заявою на ім'я завідувача відділення. Заходи даного етапу організуються відділеннями. Вибір здобувачем однієї навчальної дисципліни з кожного сформованого блоку вибірково дисциплін є обов'язковим. Невиконання цієї вимоги є порушенням

Положення про організацію освітнього процесу в Коледжі, що тягне за собою академічну заборгованість.

3) Опрацювання заяв здобувачів освіти завідувачами відділень, попереднє формування груп на вивчення вибіркового дисциплін. За результатами даного етапу здобувачам освіти, вибір яких не може бути задоволений з причин, зазначених у пункті 2.4.1, повідомляється про відмову і пропонується обрати іншу навчальну дисципліну з відповідного блоку дисциплін. Скоригований здобувачем освіти вибір підтверджується новою заявою встановленого зразка.

4) Остаточне опрацювання результатів вибору навчальних дисциплін здобувачами освіти, формування груп на відділеннях. Обрані здобувачем освіти навчальні дисципліни затверджуються завідувачем відділення як складова ІНП. Вибіркові навчальні дисципліни, внесені до ІНП здобувача освіти, є обов'язковими для вивчення.

III. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ВИБІРКОВОЇ СКЛАДОВОЇ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ.

3.1. Циклові комісії Коледжу, які забезпечують викладання вибіркового дисциплін, кожного навчального року формують перелік навчальних дисциплін, що можуть входити до блоків вибіркового дисциплін, які пропонуються для вибору здобувачам освіти на наступний навчальний рік, та надають до навчальної частини робочі навчальні програми й анотації цих навчальних дисциплін разом з протоколами рішення циклових комісій.

3.1.1. Кількість вибіркового дисциплін на наступний навчальний рік, кількість годин на їх вивчення, форми контролю визначаються навчальним планом спеціальності, за якою навчаються здобувачі освіти.

3.2. Затверджені в установленому порядку Педагогічною радою Коледжу вибіркові дисципліни формуються у загальний перелік елективних дисциплін Коледжу, рекомендованих для вивчення в наступному році, що розміщується на офіційному веб-сайті Коледжу для ознайомлення з ними здобувачів освіти.

3.2.1. На сайті Коледжу розміщується:

1) Перелік блоків навчальних дисциплін вільного вибору та їх наповнення;

2) анотація навчальних дисциплін вільного вибору (короткий опис їх змісту), зазначення їх цільового призначення, обсяг в кредитах ЄКТС, семестр вивчення, види навчальної роботи, форм контролю);

3) інформація щодо викладачів, які викладатимуть вибіркові навчальні дисципліни;

4) інформація щодо мінімальної чисельності осіб, які можуть вивчати кожен з навчальних дисциплін, за якими здійснюється вибір;

3) зразок заяви на вивчення дисципліни вільного вибору.

3.3. Циклова комісія із навчально-методичним кабінетом та завідувачем відділення у визначені Коледжем терміни ознайомлюють здобувачів освіти із затвердженим методичною радою переліком вибіркових дисциплін та інформують здобувачів освіти про особливості формування груп для вивчення вибіркових дисциплін на наступний навчальний рік.

3.3.1. Для отримання більш детальної інформації здобувачі освіти мають право ознайомитись з навчальним планом підготовки та робочими програмами вибіркових навчальних дисциплін.

3.4. Терміни проведення процедури вибору здобувачами освіти навчальних дисциплін визначаються із врахуванням необхідності своєчасного планування та організації освітнього процесу (формування груп для планування навчального навантаження педагогічних працівників), його навчально-методичного і кадрового забезпечення.

3.5. Навчальна частина:

– оприлюднює до початку поточного навчального року Перелік вибіркових дисциплін;

– здійснює розрахунок навчального навантаження;

– подає на затвердження Педагогічної ради Коледжу робочі програми навчальних дисциплін на навчальний рік з урахуванням вибраних здобувачами освіти дисциплін;

– складає розклад занять з урахуванням вибраних здобувачами освіти дисциплін.

3.6. Завідувач відділення:

– проводить збори здобувачів освіти кожного курсу, на яких доводить до їх відома перелік вибіркового дисциплін на навчальний рік та нормативні вимоги щодо їх вивчення, надає для розгляду Перелік вибіркового дисциплін;

– здобувачі освіти обирають вибірково дисципліни шляхом подачі письмової заяви на ім'я завідувача відділення (Додаток 1).

3.7. На підставі поданих заяв завідувач відділення формує подання на розподіл академічних груп за обраними дисциплінами, а директор Коледжу видає відповідний наказ про закріплення здобувачів освіти за вибірково дисциплінами.

3.7.1. Після остаточного формування і затвердження академічних груп з вивчення вибіркового дисциплін здобувачами освіти інформація про вибірково дисципліни вноситься до ІНП кожного здобувача освіти.

3.7.2. Зміни до вибірково частини свого ІНП здобувач освіти може внести не пізніше, ніж за два місяці до початку навчального року за обґрунтованою заявою на ім'я директора Коледжу. Вказані зміни вносить до ІНП завідувач відділення.

3.7.3. Завідувачі відділень подають заступнику директора з навчальної роботи подання щодо кількості сформованих груп та переліку навчальних дисциплін вільного вибору для подальшого формування педагогічного навантаження для педагогічних та науково-педагогічних працівників та коригування розкладів занять на наступний навчальний рік.

IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

4.1. Викладання вибіркового дисциплін здійснюється за умови наявності їх відповідного кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення.

4.1.1. Циклові комісії, що пропонують вибірково дисципліни, забезпечують підготовку робочих навчальних програм з дисциплін, а також відповідних методичних та організаційних матеріалів, необхідних для вивчення вибіркового дисциплін.

4.2. Перелік вибірових дисциплін періодично переглядається та оновлюється відповідно до сучасних вимог.

4.2.1. Зміни до Переліку вибірових дисциплін на наступний навчальний рік розглядаються на засіданні Методичної ради коледжу. Після їх схвалення, Перелік вибірових дисциплін подається на затвердження Педагогічної ради Коледжу, після чого вносяться зміни до навчальних планів.

V. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1. Зміни та доповнення до даного Положення можуть бути внесені Педагогічною радою та затверджені наказом директором Коледжу.

5.2. Загальне керівництво з впровадження та реалізації норм, передбачених даним Положенням, а також контроль за дотриманням вимог Положення покладається на заступника директора з навчально-методичної роботи та завідувачів відділень Коледжу.

VI. ДОДАТОК

ЗРАЗОК Заяви здобувача освіти на включення до індивідуального плану дисциплін вільного вибору